

Ministerstwo Środowiska na rzecz ochrony Puszczy Białowieskiej Ochrona Puszczy Białowieskiej - wzmocniona i zagwarantowana

Pozyskanie drewna z Puszczy Białowieskiej zmniejszone ponad dwukrotnie, zakaz polowań w otulinie parku narodowego, pierwsze inwestycje ekologiczne w gminach puszczańskich – to filary wzmocnionej ochrony przyrody jedynego lasu pierwotnego w Europie. Minister Środowiska realizuje cel ochrony przyrody Puszczy Białowieskiej dostępnymi środkami. Brak zgody samorządów na wdrożenie Białowieskiego Programu Rozwoju blokuje powiększenie parku narodowego i 100 mln zł na inwestycje w ekologiczny rozwój regionu.

Białowieski Program Rozwoju był tematem konferencji prasowej, w której wzięli udział prof. Andrzej Kraszewski, Minister Środowiska i Marian Pigan Dyrektor Generalny Lasów Państwowych.

W związku z odmową realizacji Białowieskiego Programu Rozwoju (BPR) przez gminy Hajnówka, Narewka i brakiem decyzji gminy Białowieża minister środowiska wstrzymuje proces negocjacji Białowieskiego Programu Rozwoju. Zgoda rad gmin na poszerzenie granic parku narodowego jest niezbędnym warunkiem wdrożenia BPR.

Jednocześnie kontynuowane będzie zmniejszenie limitów pozyskania drewna na terenie Puszczy Białowieskiej zarządzanej przez Lasy Państwowe. Zmniejszone pozyskanie drewna w 2011 r. wyniesie ok. 48,5 tys. m³ (dla porównania w roku 2010 – 83 tys. m³ (o 20 proc. niższe niż w roku poprzednim), 2009 – 102 tys. m³). Cięcia przesunięte zostaną poza tereny najcenniejsze przyrodniczo. Limit ten pozwoli według danych Lasów Państwowych na zaspokojenie potrzeb lokalnych mieszkańców na drewno opałowe oraz drewno dla zakładów rzemieślniczych. Nie będzie natomiast możliwe pozyskiwanie drewna z Puszczy Białowieskiej dla celów przemysłowych, komercyjnych. Plan cięć i miejsca pozyskania drewna na załączonych mapach.

Minister Środowiska wystąpi do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) o przeznaczenie kwoty ok. 6 mln zł na inwestycje służące ochronie środowiska w gminach Narewka, Białowieża i Hajnówka. Inwestycje te wesprą przede wszystkim indywidualnych mieszkańców, np. dotując instalacje kolektorów słonecznych czy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Prezentując swoje stanowisko wobec Puszczy Białowieskiej minister Andrzej Kraszewski podkreślał:

- Skuteczna ochrona Puszczy Białowieskiej jako polskiego ekologicznego narodowego skarbu jest celem, który nie może już dłużej czekać na realizację. Wykazaliśmy maksimum dobrej woli i zapewniliśmy samorządom realizację wszystkich zgłoszonych przez nich postulatów. Jednak na tym etapie proces białowieski poniósł fiasko. Nie dojdzie do realizacji największego programu ekologicznego rozwoju dla Puszczy Białowieskiej. Uważam, że to strata dla wszystkich: dla mieszkańców i dla gmin, i dla nas, którzy ten projekt chcieliśmy wcielić w życie. Ale przyroda nie może już dłużej czekać. Dlatego dostępnymi mi środkami gwarantuję, że Puszcza Białowieska jest i będzie bezpieczna. Limit pozyskania drewna zmniejszony wyłącznie do zaspokojenia lokalnych potrzeb, jego pozyskanie z terenów mniej cennych przyrodniczo, zakaz polowań w otulinie parku narodowego i uruchomienie finansowania na najważniejsze inwestycje ekologiczne to decyzje, które mogę podjąć już teraz dla dobra Puszczy.

Jednocześnie minister Kraszewski podkreśla, że drzwi do negocjacji z gminami Puszczy Białowieskiej nie są zamknięte. Jeśli samorzady wyrażą taką wolę, ministerstwo środowiska będzie gotowe do wznowienia rozmów.

- Środowisko to potencjał do rozwoju i mam nadzieję, że już pierwsze projekty ekologiczne realizowane w Puszczy Białowieskiej pokażą jak pieniądze zaczynają pracować na rzecz mieszkańców, których największą szansą na rozwój i zarobek powinna być mądra i ekologiczna turystyka w Puszczy. Chciałbym także podziękować wszystkim, którzy z zaangażowaniem włączyli się w negocjacje Białowieskiego Programu Rozwoju – dodał minister Kraszewski.

Propozycję realizacji Białowieskiego Programu Rozwoju Ministerstwo Środowiska przedstawiło w czerwcu 2008 r. BPR zakładał rozwój regionu Puszczy Białowieskiej dzięki inwestycjom i miał pokazać jak godzić lokalne potrzeby

(inwestycje w infrastrukturę, rozwój turystyki i usług wokół niej skoncentrowanych jak noclegi, lokalne produkty, usługi gastronomiczne, a co za tym idzie stworzenie nowych miejsc pracy) z potrzebą ochrony przyrody.

Ministerstwo Środowiska wychodząc w toku rozmów naprzeciw potrzebom mieszkańców zagwarantowało w przypadku poszerzenia PN mieszkańcom zachowanie dotychczasowych praw do korzystania z lasu - bezpłatny wstęp, zbiór runa czy dostęp do drewna, tak jak dotychczas. Wszystkie „miękkie” ustalenia dotyczące gwarancji dla mieszkańców znalazły się w „Porozumieniu” - dokumencie, które ze strony samorządów podpisał jedynie wójt Narewki.

Ministerstwo w kolejnych etapach rozmów przedstawiło w formie pisemnej kolejno:

- * Gwarancje finansowania (czerwiec 2010 r., uchwała NFOSIGW zapewniająca finansowanie czteroletniego programu na łączną kwotę 75 mln zł, przekazanie realizacji Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku dla ułatwienia pozyskiwania środków).
- * Gwarancje dla mieszkańców (wrzesień 2010 r., limity pozyskania drewna, dostęp do lasu, możliwość zbierania runa leśnego i realizacja BPR sygnowana przez wójtów gmin, ministra środowiska, prezesa WFOSIGW Białystok, Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, dyrektora BPN).
- * Gwarancje dotyczące granic parku (sierpień 2010 r., projekt rozporządzenia zawierający wynegocjowane z samorządowcami tereny możliwe na tym etapie projektu do włączenia do BPN przedstawiony w sierpniu przez Ministerstwo Środowiska.

Wszystkie przygotowywane przez Ministerstwo Środowiska dokumenty przedstawiały wypracowane w toku rozmów z samorządowcami postanowienia.

Projekty, które wpisane były przez gminy na listy do realizacji za pieniądze z BPR to m.in.: instalacje kolektorów słonecznych u indywidualnych mieszkańców, przydomowe oczyszczalnie ścieków, termomodernizacje budynków użyteczności publicznej (m.in. szkół), kanalizacje, budowa ścieżek turystycznych, modernizację oczyszczalni ścieków, modernizację oświetlenia ulicznego.

Białowieski Park Narodowy zajmuje 10,5tys ha i chroni 20% polskiej części Puszczy Białowieskiej. W wyniku pierwszego etapu poszerzenia BPN objąłby powierzchnię 22,5tys ha, czyli poszerzony byłby dwukrotnie. Docelowo BPR zakładał poszerzenie trzykrotne i do osiągnięcia tego celu zmierzał cały proces negocjacji.

Wzmocnienie ochrony Puszczy Białowieskiej – decyzje:

1. Drewno tylko na lokalne potrzeby – 48, 5 tys. m³ rocznie od 1 stycznia 2011 r.
2. Zakaz polowań w otulinie parku narodowego – od momentu wejścia w życie rozporządzenia ministra środowiska w tej kwestii
3. Pieniądze na najważniejsze inwestycje ekologiczne w regionie (ok. 6 mln zł)

Materiał backgroundowy - [Puszcza Białowieska i Białowieski Program Rozwoju w liczbach](#)

Materiał backgroundowy - [Białowieski Program Rozwoju – cel, kalendarium, postacie](#)

[Wstępny projekt zmniejszenia pozyskiwania drewna w Puszczy Białowieskiej od 2011r.](#)

www.mos.gov.pl